

От Германската федерална служба за архивите на ЩАЗИ представиха няколко нови заглавия посветени на дейността и структурата на бившите източногермански тайни служби. Публикациите са достъпни на сайта на службата за всички онези, които желаят да се запознаят повече с историята на ЩАЗИ. [.](#)

Първата книга, на която ще обърнем внимание е **„ Главен отдел VIII Наблюдение, издирване, проучване и задържане”** (Hauptabteilung VIII Beobachtung, Ermittlung, Durchsuchung, Festnahme).

Това е най-новото изследване от поредицата „Анатомията на Държавна сигурност” и разглежда развитието и структурата на главен отдел VIII като част от тайната полиция на бившата ГДР, като се посочват и редица примери. Към задачите на този отдел освен операции по наблюдение, издирване и проучвания са спадали и други „активни оперативни мероприятия”.

Най-често членове и неофициални сътрудници на отдела пътували с подправени самоличности на Запад с цел да извършват различни наблюдения и контрол над лица и сгради. Сред задачите на отдела била също така извършването на удари и ликвидирането на определени лица.

В края на 1988 година в главен отдел VIII са работели 1508 служители. Авторката Ангела Шмоле е историк и работи към изследователския отдел на службата по досиетата на ЩАЗИ.

В своята книга **„Германците в разделения Берлин Битката на дезертьорите от редовете на дежурната полиция в годините на изграждането на Стената”** (Desertionen im geteilten Berlin Bekämpfung von Fahnenfluchten aus den Reihen der Bereitschaftspolizei im Jahr des Mauerbaus) младият историк Мартин Щиеф разкрива една малко позната страница от германската история свързана с дезертиралите източногермански полицаи, чиято основна задача била свързана с опазването на новата граница.

Неслучайно то избира за корица на книгата си снимката на летящият Конрад Шуман –озаглавена „Скок към свободата, която обикаля света и е наречена „икона на строежа на Стената”. В изследването си автора дава малко известни факти за броя на дезертиралите източногермански войници. Само през 1961 година повече от 600 младежи бягат на Запад през граничната линия разделяща Берлин на две.

Това довело до силно намаление на броя на дежурните полицаи. Задържаните преди 13 август 1961 година били едва 18 души, а до края на годината броят на избягалите достига 165.

Щиеф разказва за опитите на ЩАЗИ да спре тези бягства още в зародиш и с това засяга една от основните области в които източногерманският режим полага огромни усилия-

осигуряването на тотален контрол на границата.

От службата представят още един том от поредицата „Анатомията на Държавна сигурност”, озаглавена „**Главен отдел А –Задачи,структура, извори**” (Hauptabteilung A- Aufgaben,Struktur, Quellen). Авторът Хелмут Егберс се опитва да реконструира структурата и основните области в които съсредоточава дейността си Главен отдел А.

Той разглежда на хронологичен принцип освен [Главен отдел А](#) , който е формиран през 1956 г., така и неговият предшественик-Главен отдел XV, който е съществувал в периода 1953-1956 година. Книгата е базирана на фрагментарни данни налични от досиетата на ЩАЗИ архивирани върху електронни носители и филмирани карти.

Според „Дер Шпигел” тя „позволява един нов поглед към работата на ЩАЗИ в старата федерална република. За пръв път целенасочено и задълбочено е представена тайната политика на източногерманските служби и как те са държали на мушката западното общество.”